

Ang Sulat Alang Sa Mga
HEBROHANON

Chapter 1

Ang Pulong sa Dios Pinaagi sa Iyang Anak

¹ Sa unang panahon, daghang higayon nga misulti ang Dios ngadto sa atong mga katigulangan pinaagi sa mga propeta ug sa nagkalain-lain nga paagi. ² Apan niining ulahing mga adlaw, nagsulti siya kanato pinaagi sa iyang Anak. Pinaagi kaniya, gimugna sa Dios ang tibuok nga kalibotan ug siya usab ang iyang gipili nga manag-iyang sa tanan. ³ Diha kaniya makita ang nagsidlak nga gahom sa Dios, ug kon unsa ang Dios mao usab siya. Siya mao ang nagabuot sa tanan nga mga butang sa tibuok nga kalibotan pinaagi sa iyang gamhanan nga pulong. Sa dihang nahinloan niya kita sa atong mga sala, milingkod siya sa tuong dapit sa Makagagahom nga Dios didto sa langit.

Ang Anak sa Dios Labaw kay sa mga Anghel

⁴ Busa mas gamhanan ang Anak sa Dios ug mas halangdon ang iyang ngalan kay sa mga anghel. ⁵ Kay wala gayoy anghel nga giingnan sa Dios nga,

“Ikaw ang akong Anak,

Ug karon ipaila ko nga ako ang imong Amahan.”

Ug wala usab moingon *ang Dios bahin kang bisan kinsa nga anghel* nga,

“Ako mahimong iyang Amahan,

Ug siya mahimong akong Anak.”

⁶ Ug sa dihang ipadala na sa Dios ang iyang bugtong nga Anak dinhi sa kalibotan miingon siya,

“Ang tanan nga mga anghel sa Dios kinahanglan mosimba kaniya.”

⁷ Mao kini ang giingon sa Dios bahin sa mga anghel,

“Ang mga anghel akong mga sulugoon, ug mahimo ko silang buhaton nga sama sa hangin o sama sa kalayo nga nagadilaab.”

⁸ Apan ngadto sa iyang Anak, nag-ingon siya,

“Ang imong gingharian, O Dios, wala gayoy kataposan, ug matarong ang imong pagdumala niini.

⁹ Nalipay ikaw sa mga buhat nga matarong,

apan gikaligutgutan mo ang mga buhat nga daotan. Busa gipili ka sa Dios, nga imong Dios, ug gihatagan ka ug kalipay nga labaw pa kay sa gihatag niya sa imong mga kauban.”

¹⁰ Ug *midugang siya pag-ingon ngadto sa iyang Anak,*

“Ikaw, Ginoo, mao ang nagmugna sa kalibotan,

ug ang langit gibuhay usab sa imong mga kamot.

¹¹ Kining tanan mahanaw, apan ikaw magapadayon sa gihapon.

ang tanan magabok sama sa mga bisti. ¹² Ug sama usab sa mga bisti, pil-on mo kining tanan ug imo dayong ilisdan. Apan ikaw magpabilin nga mao gihapon, dili mausab hangtod sa kahangtoran.”

¹³ Bisan kanus-a, wala gayoy anghel nga giingnan sa Dios nga,

“Lingkod dinhi sa akong tuo,

hangtod mapaampo ko kanimo ang imong mga kaaway.”

¹⁴ Dili ba nga ang mga anghel mga espiritu lang nga ginasugo sa Dios nga motabang sa mga tawo nga modawat sa kaluwasan?

Chapter 2

Ang Kaluwasan

¹ Busa kinahanglan gayod nato nga tipigan ug maayo ang *mga kamatuoran* nga atong nadungog aron dili kita mahisalaag. ² Ang Kasuguan nga gipadala pinaagi sa mga anghel napamatud-an nga tinuod gayod, ug ang matag usa nga wala mosunod o wala motuman niini, gisilotan sumala sa iyang nahimo nga sala.

³ Busa dili gayod kita makalingkawas *sa silot* kon dili nato hatagan ug pagtagad kining kaluwasan nga wala gayoy sama. Ang Ginoo mismo mao ang una nga nagbutyag niini nga kaluwasan, ug gipamatud-an kini kanato sa mga tawong nakadungog kaniya. ⁴ Ug gipamatud-an usab kini sa Dios pinaagi sa nagkalain-laing mga milagro, mga timailhan, mga katingalahang buhat, ug sa paghatag sa nagkalain-laing mga hiyas pinaagi sa Espiritu Santo sumala sa iyang kabubut-on.

Ang Kaluwasan Miabot Pinaagi kang Cristo

⁵ Karon, kon bahin sa umaabot nga kalibotan nga among gihisgotan, dili ang mga anghel ang ibutang sa Dios nga modumala niini. ⁶ Tungod kay mao kini ang nahisulat sa Kasulatan,

“*O Dios*, unsa ba gayod ang tawo nga gihatagan mog pagtagad?

Tawo lamang siya, nganong imo gayod siyang giatiman?

⁷ Sa hamubo nga panahon gibuhat mo siya nga ubos sa mga anghel.

Apan gipasidunggan mo siya nga sama sa hari.

⁸ Ug gipasakop mo kaniya ang tanan.”

Ang giingon sa Kasulatan nga masakop sa tawo ang tanan nagakahulogan nga *moabot ang adlaw* nga wala gayoy dili masakop sa tawo. Apan sa pagkaron nasayod kita nga dili pa kontrolado sa tawo ang tanan nga mga butang. ⁹ Apan kon bahin kang Jesus, nasayod kita nga sa mubong panahon gihimo siya sa Dios nga ubos sa mga anghel, aron nga pinaagi sa grasya sa Dios, mamatay siya alang sa tanan nga mga tawo. Ug karon gipasidunggan siya isip hari tungod sa iyang giantos nga kamatayon. ¹⁰ Gibuhat sa Dios ang tanan nga butang, ug kini gibuhat niya alang sa iyang kaugalingon. Busa angay lang gayod nga gitugot niya nga mag-antos si Jesus, aron maagian ni Jesus ang tanan nga kinahanglan niyang maagian, ug pinaagi niini daghan nga mga tawo ang mahimong iyang mga anak nga iyang pasidunggan. Kay si Jesus mao gayod ang tinubdan sa ilang kaluwasan.

¹¹ Si Jesus ang naghinlo sa atong mga sala. Ug ang iyang Amahan mao usab ang atong Amahan. Mao kini ang hinungdan nga wala siya maulaw sa pagtawag kanato nga iyang mga igsoon. ¹² Mao kini ang iyang giingon sa *iyang Amahan*,

“Ipaila ko ikaw sa akong mga igsoon;

ug mag-awit ako ug pagdayeg kanimo taliwala sa tanan nga nagasimba kanimo.”

¹³ Ug midugang siya sa pag-ingon,

“Mosalig gayod ako sa Dios.”

Ug miingon usab siya,

“Ania ako uban sa mga anak sa Dios nga iyang gihatag kanako.”

¹⁴ Ug tungod kay ang gitawag niya nga mga anak sa Dios mga tawo nga may lawas ug dugo, si Jesus mismo nagpakatawo usab *aron ihalad ang iyang kaugalingon alang kanila, kay* pinaagi sa iyang kamatayon mapilde niya si Satanas nga mao ang gigikanan sa kamatayon sa mga tawo. ¹⁵ Sa mao nga paagi giluwat niya ang tanan nga naulipon sa kahadlok sa kamatayon sa tibuok nilang kinabuhi. ¹⁶ Busa klaro gayod kaayo nga dili ang mga anghel ang gitabangan ni Jesus, kondili ang mga kaliwat ni Abraham. ¹⁷ Mao kana nga kinahanglan nga mahimong tawo si Jesus, parehas gayod sa iyang mga igsoon sa tanang paagi, aron mahimo siyang maluloy-on ug kasaligan nga pangulong pari nga makahalad ngadto sa Dios aron mapasaylo ang mga sala sa mga tawo. ¹⁸ Siya mismo nakaagi sa mga pag-antos sa dihang gitintal siya, busa makatabang siya sa mga tawo nga ginatintal.

Chapter 3

Si Jesus mas Labaw kang Moises

¹ Busa mga igsoon ko nga mga katawhan sa Dios, ug sama nakong mga tinawag sa Dios nga mahimong kauban niya sa langit, hinumdomi ninyo si Jesus. Siya ang apostol ug pangulong pari sa atong ginatuohan.^a ² Gisunod niya ang mga gisugo sa Dios kaniya, sama sa pagsunod ni Moises sa mga gisugo sa Dios kaniya sa iyang pagdumala sa pamilya sa Dios. ³ Apan giisip sa Dios si Jesus nga mas labaw kang Moises, kay kon sa balay pa, mas pasidunggan ang naghimo sa balay kay sa balay. ⁴ Kay nasayran nato nga kon may balay, may nagpatindog niini, ug ang naghimo sa tanan walay lain kondili ang Dios. ⁵ Si Moises kasaligan isip alagad sa Dios, sa iyang pag-atiman sa pamilya sa Dios. Ug ang iyang gibuhay usa ka hulagway sa mga mahitabo sa umaabot. ⁶ Apan si Cristo kasaligan isip Anak nga tinugyanan sa pamilya sa Dios. Ug kita ang pamilya sa Dios, kon magpadayon kita nga mahugtanon sa atong paglaom nga atong ginapasigarbo.

Ang Kapahulayan Alang sa mga Anak sa Dios

⁷ Busa sama sa giingon sa Espiritu Santo,

“Kon madunggan ninyo karon ang tingog sa Dios,

⁸ ayaw patig-aha ang inyong mga kasingkasing
sama sa gibuhay sa inyong mga katigulangan kaniadto.
Kay sa dihang didto sila sa kamingawan
gisupak nila ug gisulayan ang Dios.

⁹ *Nag-ingon ang Dios,*

‘Bisan nakita na nila ang akong gibuhay sulod sa 40 ka tuig,
gisulayan pa gihapon nila ako kon hangtod asa gayod ang akong pagpailob *sa ilang gibuhay nga daotan.*

¹⁰ Busa nasuko gayod ako kanila.

Ug miingon ako: kanunay gayod silang mahisalaag,

ug dili gayod nila sundon ang akong gitudlo kanila. ¹¹ Sa akong kasuko nanumpa ako

^a 1 Siya ang apostol ug pangulong pari sa atong ginatuohan: *ang buot ipasabot*, ang kamatuoran nga atong ginatuohan gipadayag ni Jesus isip pinadala sa Dios, ug naangkon nato kini nga kamatuoran tungod sa gibuhay niyang pagpataliwala tali kanato ug sa Dios.

nga dili gayod nila madawat ang kapahulayan nga gikan kanako.’ ”

¹² Mga igsoon *ko kang Cristo*, pagbantay kamo nga dili kamo magbaton ug daotan sulod sa inyong kasingkasing nga mao ang makaluya sa inyong pagtuo hangtod nga mahilayo kamo sa buhi nga Dios.

¹³ Ang angay ninyong buhaton, magdinasigay kamo matag adlaw samtang may panahon pa, aron dili kamo pahisalaagong sa sala nga makapatig-a sa inyong kasingkasing. ¹⁴ Kay kita kauban ni Cristo kon lig-on kita nga naghupot sa atong pagsalig kaniya hangtod sa kataposan. ¹⁵ Dili ba nagaingon man ang Kasulatan,

“Kon madunggan ninyo karon ang tingog sa Dios,

ayaw patig-aha ang inyong mga kasingkasing sama sa gibuhay kaniadto sa inyong mga katigulangan sa dihang gisupak nila ang Dios.”

¹⁶ Kinsa bang mga tawhana ang nakadungog kaniadto sa tingog sa Dios apan misupak kaniya? Dili ba kadtong tanan nga gipangulohan ni Moises pagawas sa Ehipto? ¹⁷ Ug kinsa bay nasuk-an sa Dios sulod sa 40 ka tuig? Dili ba kadtong mga tawo nga nagpakasala ug nangamatay didto sa kamingawan? ¹⁸ Ug kinsa ba ang gitumong sa Dios sa iyang pagpanumpa nga dili gayod sila makadawat sa kapahulayan nga gikan kaniya? Dili ba mao kadtong mga tawo nga wala mosunod kaniya? ¹⁹ Busa klaro kanato nga wala sila makadawat sa kapahulayan tungod kay wala sila motuo sa Dios.

Chapter 4

¹ *Apan bisan mao kadto ang nahitabo*, nagapabilin sa gihapon ang saad sa Dios nga makadawat kita sa kapahulayan nga gikan kaniya. Busa magbantay gayod kita kay basin kon duna kanatoy dili makadawat niini. ² Kay sama kanila nakadungog usab kita sa Maayong Balita. Apan wala nila mapusli ang ilang nadunggan tungod kay wala sila motuo. ³ Kita nga nagtuo mao ang makadawat sa kapahulayan nga gikan sa Dios. *Apan ang wala motuo dili makadawat niini, tungod kay nag-ingon ang Dios,*

“Sa akong kasuko, nanumpa ako nga dili gayod nila madawat ang kapahulayan nga gikan kanako.”

Wala kini magkahulogan nga wala pa ang kapahulayan, tungod kay ang tinuod, anaa na kining daan sukad sa iyang pagbuhay sa kalibotan. ⁴ Dili ba nga mao kini ang giingon sa Kasulatan mahitungod sa ikapito nga adlaw: “Sa ikapito nga adlaw mipahulay ang Dios sa tanan niyang mga buhat.” ⁵ Ug giingon usab, “Dili gayod nila madawat ang kapahulayan nga gikan kanako.” ⁶ Klaro nga gituyo sa Dios nga may makadawat niadto nga kapahulayan, apan ang mga nakadungog kaniadto sa Maayong Balita wala makadawat tungod kay wala sila mosunod sa Dios. ⁷ Busa nagahatag pa gayod ang Dios ug kahigayonan karon, tungod kay sa paglabay sa daghan nga mga katuigan nagsulti siya pinaagi kang David, sama sa nahisgotan na,

“Kon madunggan ninyo karon ang tingog sa Dios,

ayaw patig-aha ang inyong mga kasingkasing.”

⁸ Kay kon tinuod nga nadala ni Josue ang mga tawo kaniadto sa kapahulayan, wala na unta magsulti ang Dios nga may lain pa gayod nga adlaw nga ang mga tawo hatagan niya ug kapahulayan. ⁹ Busa may kapahulayan pa gayod nga gitagana ang Dios alang sa iyang katawhan, *ug kini nga kapahulayan sama sa pagpahulay sa Dios sa ikapito nga adlaw.* ¹⁰ Kay si bisan kinsa nga makadawat sa kapahulayan nga gikan sa Dios makapahulay na sa iyang mga buluhaton, sama nga ang Dios mipahulay human niya nabuhay ang tanan. ¹¹ Busa tinguhaon gayod nato nga ang kapahulayan atong madawat. Dili gayod kita mosundog sa mga tawo kaniadto nga wala magsunod sa Dios, kay basin kon dili usab kita makadawat ug kapahulayan sama kanila.

¹² Kay ang pulong sa Dios buhi ug gamhanan, ug mas hait pa kay sa espada nga duhay sulab. Modulot kini sa kinahiladman sa kalag ug sa espiritu, ug hangtod sa mga lupalutahan ug sa utok sa bukog. Nasayran

niya ang mga butang nga ginahunahuna ug ginapangandoy sa mga tawo. ¹³ Walay makatago gikan sa Dios; ang tanan makita niya ug dayag gayod sa iyang panan-aw, ug kaniya kita mohatag ug husay sa atong mga binuhatan.

Si Jesus ang Atong Pangulong Pari

¹⁴ Busa huptan gayod nato ang atong ginatuohan, tungod kay may gamhanan kita nga pangulong pari nga atua na didto sa langit. Ug kini walay lain kondili si Jesus nga Anak sa Dios. ¹⁵ Ang atong pangulong pari makabati usab sa atong mga kaluyahon, kay ang tanan nga mga pagsulay nga nag-abot kanato naagian usab niya, apan wala gayod siya makasala. ¹⁶ Busa dili kita magpanuko sa pagduol sa trono sa maluloy-on nga Dios, aron madawat nato ang kaluoy ug tabang sa oras sa atong panginahanglan.

Chapter 5

¹ Ang matag pangulong pari gipili gikan sa mga tawo aron mag-alagad sa Dios alang kanila. Katungdanan niya ang paghalad ngadto sa Dios ug mga mananap ug uban pa nga mga halad alang sa kapasayloan sa mga sala. ² Ang pangulong pari tawo lang usab nga may kaluyahon sama kanato. Busa masinabuton siya sa mga tawong wala masayod nga sila nakasala. ³ Ug tungod kay makasala man usab siya, kinahanglan nga maghalad usab siya alang sa iyang kaugalingong mga sala, ug dili lang alang sa mga sala sa mga tawo. ⁴ May dungog isip pangulong pari. Apan walay makapili sa iyang kaugalingon aron mahimong pangulong pari. Kay ang Dios mao lang ang magapili. Sama sa pagpili niya kang Aaron kaniadto. ⁵ Ug sama usab kang Cristo, dili siya ang nagpasidungog sa iyang kaugalingon nga mahimong pangulong pari, kondili ang Dios. Kay nag-ingon ang Dios kaniya,

“Ikaw ang akong Anak, ug karon ipaila ko nga ako ang imong Amahan.”

⁶ Ug may giingon usab siya sa ubang bahin sa Kasulatan,

“Pari ikaw sa walay katapusan, sama sa pagkapari ni Melquisedec.”

⁷ Sa dihang dinhi pa si Jesus sa kalibotan, nag-ampo siya ug naghilak gayod nga nagpakiluoy sa Dios nga makaluwas kaniya gikan sa kamatayon. Ug tungod kay siya mapainubsanon ug matinumanon, gitubag sa Dios ang iyang pag-ampo. ⁸ Ug bisan Anak siya *mismo sa Dios*, nakat-unan niya ang pagkamatinumanon pinaagi sa mga pag-antos nga iyang nasinati. ⁹ Human niya naagian ang tanan nga kinahanglan niyang masinati, nahimo siyang manluluwas sa tanan nga nagatuman kaniya, aron hangtod sa hangtod, luwas na sila *gikan sa silot sa ilang mga sala*. ¹⁰ Ug gihimo siya sa Dios nga pangulong pari sama sa pagkapari ni Melquisedec.

Ang Pahimangno Bahin sa Pagbiya sa Pagtuo

¹¹ Daghan pa unta ang among isulti kaninyo mahitungod sa pagkapari ni Melquisedec ug ni Jesus, apan lisod kining ipadayag kaninyo tungod kay lisod kamong pasabton. ¹² Mga magtutudlo na unta kamo karon kay dugay na kamo sa pagtuo. Apan hangtod karon kinahanglan pa gayod kamong tudloan sa unang mga pagtulon-an mahitungod sa pulong sa Dios. *Sama gihapon kamo sa mga batang masuso nga nagakinahanglan pa ug gatas tungod kay dili pa kamo makakaon sa gahi nga mga pagkaon.* ¹³ Ang mga nabuhi sa gatas mga batang masuso nga wala kahibalo kon unsa ang maayo ug daotan. ¹⁴ Apan ang gahi nga mga pagkaon alang sa mga hamtong nga nasayod na kon unsa ang maayo ug daotan.

Chapter 6

¹ Busa *tungod kay dugay na kita nga nagtuo*, kinahanglan biyaan na nato ang unang mga pagtulon-an bahin kang Cristo, ug magpadayon kita sa pagtuon sa mga laglom nga mga pagtulon-an. Dili na nato balik-balikon ang mahitungod sa paghinulsol ug pagbiya sa walay pulos nga binuhatan ug ang mahitungod

sa pagtuo sa Dios,² ang mga pagtulon-an mahitungod sa bautismo, mahitungod sa pagpandong sa kamot sa ulo, sa pagbanhaw sa mga patay, ug sa paghukom sa Dios sa kada tawo kon unsa ang iyang mahimong kahintang sa walay kataposan.³ Ang atong buhaton, kon itugot sa Dios, magpadayon kita sa pagtuon sa laglom nga mga pagtulon-an⁴⁻⁶ aron dili kita mobiya kaniya. Kay kon ang tawo mobiya sa Dios, wala na gayoy makapahinulsol ug makapabalik kaniya pag-usab sa Dios. Nahayagan na ang iyang hunahuna, nakaambit na siya sa panalangin nga gikan sa Dios, nakadawat na sa Espiritu Santo, nakatagamtam na sa mga panalangin nga gikan sa pulong sa Dios, ug nasinati pa gayod niya ang gahom nga ipadayag unya sa umaabot nga mga adlaw. Pagkahuman, kon mobiya pa gihapon siya sa Dios, wala na gayoy makapahinulsol ug makapabalik kaniya pag-usab sa Dios, tungod kay sama ra nga gilansang niya pag-usab sa krus ug gipakaulawan ang Anak sa Dios.

⁷ Nahisama kita sa yuta nga gipanalanginan sa Dios, nga human maulani nagapatubo kini sa mga tanom nga mapuslan sa nagtrabaho niini.⁸ Apan kon ang nagatubo niini pulos lang tunokon nga sagbot, nan wala kanay kapuslanan; busa tunglohon lang sa Dios, ug sa kataposan sunogon.

⁹ Mga hinigugma, bisag ingon niini ang among gipanulti, nasiguro namo nga maayo ang inyong kahintang kon mahitungod sa inyong kaluwasan.¹⁰ Matarong ang Dios, ug dili gayod niya mahimong hikalmantan ang inyong mga maayong binuhatan ug ang inyong gugma kaniya nga inyong gipakita ug padayon nga ginapakita pinaagi sa pagtabang sa kaparehas ninyong katawhan sa Dios.¹¹ Buot namo nga ang kada usa kaninyo magpadayon nga mahugtanon sa inyong paglaom sa Dios hangtod sa kataposan, aron madawat ninyo ang inyong ginalaoman.¹² Dili kamo magtinapolan, kondili sunda hinuon ninyo ang panig-ingnan sa mga tawo nga pinaagi sa ilang pagtuo ug pagkamainantuson nagadawat sa mga saad sa Dios.

Tinuod gayod ang Saad sa Dios

¹³ Tan-awa ninyo si Abraham: sa dihang misaad ang Dios kaniya, wala siya mogamit sa uban nga ngalan aron pamatud-an niya ang iyang gisaad, hinuon gigamit niya ang iyang kaugalingon nga ngalan tungod kay wala nay makalabaw pa kaniya.¹⁴ Miingon siya, “Isaad ko nga panalanginan ko gayod ikaw ug padaghanon ko gayod ang imong kaliwat.”¹⁵ Unya mapailubon nga naghulat si Abraham, busa nadawat niya ang gisaad sa Dios.¹⁶ Kon manumpa ang tawo gamiton niya ang ngalan sa Dios nga mas labaw pa kaniya aron tuohan siya ug aron wala nay panaglalis.¹⁷ Mao usab ang gibuhay sa Dios kaniadto sa iyang pagpanumpa ngadto sa mga tawo nga iyang gisaaran. Gipakita niya kanila pinaagi sa iyang pagpanumpa nga tumanon gayod niya ang iyang saad.¹⁸ Ug kining duha, ang saad ug ang panumpa, dili gayod mausab, tungod kay dili gayod mamakak ang Dios. Busa kita nga nakadangop na kaniya may lig-on na gayod nga paglaom nga tumanon gayod niya ang iyang gisaad kanato.¹⁹ Kini nga paglaom mao ang nagahatag ug kasigurohan sa atong kinabuhi, ug midangat gayod kini ngadto sa Labing Balaan nga Lugar²⁰ diin atua si Jesus nga nag-una alang kanato. Siya ang atong walay kataposan nga pangulong pari sama sa pagkapari ni Melquisedec.

Chapter 7

Ang Pari nga si Melquisedec

¹ Si Melquisedec hari kaniadto sa Salem ug pari sa Labing Halangdong Dios. Samtang nagapauli na si Abraham gikan sa pagpakig-away diin iyang gipamatay ang mga hari, gisugat siya ni Melquisedec ug gipanalanginan.² Pagkahuman, gihatag ni Abraham kang Melquisedec ang ikanapulo nga bahin sa tanan nga iyang nakuha sa gira. Ang kahulogan sa ngalan nga Melquisedec, “Hari sa Pagkamatarong.” Ug tungod kay hari siya sa Salem,^a nagakahulogan usab kini nga siya “Hari sa Kalinaw.”³ Wala gayoy kasulatan nga naghisgot kon kinsa ang iyang amahan ug inahan o ang iyang mga katigulangan. Ug walay

^a 2 Salem: kini nga pulong may kalabotan sa Hebreo nga pulong nga “shalom,” nga ang buot ipasabot, “kalinaw.”

kasulatan nga naghisgot mahitungod sa iyang pagkatawo o kamatayon. Sama siya sa Anak sa Dios; ang iyang pagkapari walay kataposan.

⁴ Hunahuna ninyo kon unsa kagamhanan si Melquisedec. Kay bisan gani si Abraham nga mao ang nagtukod sa atong nasod naghatag kaniya sa ikanapulo nga bahin sa tanan nga iyang nakuha sa gira. ⁵ Kon mahitungod sa mga pari nga *Judio* nga mga kaliwat ni Levi, sumala sa Kasugoan nga *gibilin kanila ni Moises*, alang kanila ang ikanapulo nga bahin sa kabtangan sa ilang mga isigka-Judio, bisan tinuod nga silang tanan pareha nga mga kaliwat ni Abraham. ⁶ Apan si Melquisedec, bisan dili siya kaliwat ni Levi, gihatagan ni Abraham sa iyang ikanapulo, ug si Melquisedec pa hinuon ang naghatag ug panalangin kang Abraham, bisan pa nga si Abraham mao ang gisaaran sa Dios. ⁷ Ug nasayran ta nga ang nagpanalangin mas labaw pa kay sa gipanalanginan. ⁸ Mahitungod sa mga pari nga mga kaliwat ni Levi nga nagadawat sa ikapulo, mga tawo lang sila nga may kamatayon. Apan nagapamatuod ang Kasulatan nga si Melquisedec nga gihatagan ni Abraham sa iyang ikapulo buhi sa gihapon. ⁹ Ug makaingon kita nga bisan si Levi, *kansang mga kaliwat* mao ang nagadawat sa ikapulo, naghatag usab sa iyang ikapulo kang Melquisedec pinaagi kang Abraham; ¹⁰ kay sa paghatag ni Abraham sa iyang ikapulo ngadto kang Melquisedec, si Levi *wala pa matawo ug anaa* pa sa lawas ni Abraham.

¹¹ Karon, nasayran nato nga sa dihang naghatag ang Dios sa Kasugoan ngadto sa mga Judio, may kalabotan niini ang pagkapari sa linya ni Levi. Kon mahimong matarong ang mga tawo pinaagi sa ginabuhat sa mga pari, wala na unta kinahanglana ang lain pa nga pari sama sa pagkapari ni Melquisedec ug dili sama sa pagkapari ni Aaron. ¹² Apan kon ilisan ang pagkapari, kinahanglan nga ilisan usab ang Kasugoan. ^{13, 14} Ang atong Ginoong *Jesus* mao ang gitumong nga giilis sa daan nga mga pari. Dili siya kaliwat ni Levi kondili kaliwat ni Juda. Siya lang gayod ang nahimong pari nga kaliwat ni Juda. Kay sa pagsulti ni Moises kon kinsa kanila ang mahimong mga pari, wala gayod siya maghisgot mahitungod sa tribo ni Juda.

May Usa ka Pari nga Sama kang Melquisedec

¹⁵ Klaro gayod nga giilisan na ang mga pari nga kaliwat ni Levi, tungod kay may lain na karon nga pari nga sama kang Melquisedec. ¹⁶ Siya nahimong pari dili tungod sa kaliwatan nga pinasikad sa Kasugoan, kondili pinasikad sa iyang gamhanan nga kinabuhi nga walay kataposan. ¹⁷ Kay nagaingon ang Kasulatan mahitungod kaniya, “Pari ka sa walay kataposan, sama sa pagkapari ni Melquisedec.” ¹⁸ Busa ang daan nga Kasugoan giilisan na sa Dios tungod kay wala kiniy kapuslanan ug dili makatabang kanato. ¹⁹ Kay dili kita mahimong hingpit sa panan-aw sa Dios pinaagi sa atong paningkamot sa pagsunod sa Kasugoan. Mao kana nga gihatagan kita karon sa mas maayo ug kasaligan nga paagi, ug pinaagi niini makaduol na kita sa Dios.

²⁰ Kining bag-o nga paagi mas maayo ug kasaligan tungod kay sa dihang gihimo sa Dios nga pari ang mga kaliwat ni Levi wala gayod siya manumpa. ²¹ Apan sa dihang gihimo sa Dios nga pari si Jesus nanumpa siya. *Kay may nahisulat sa Kasulatan nga nagaingon,*

“Nanumpa ang Ginoo,

Pari ka sa walay kataposan.

Ug dili gayod mausab ang iyang hunahuna.”

²² Busa si Jesus ang kasigurohan sa mas maayo nga kasabotan sa *Dios ngadto sa iyang katawhan*.

²³ Kaniadto daghan ang mga pari tungod kay kon may usa nga mamatay mapulihan dayon kini ug lain aron makapadayon ang buluhaton nilang mga pari. ²⁴ Apan si Jesus walay kamatayon, mao kana nga ang iyang buluhaton isip pari dili ibalhin ngadto sa uban. ²⁵ Busa makahimo gayod siya pagluwas kang bisan kinsa nga moduol sa Dios pinaagi kaniya ug mahimo niya kini bisan unsang orasa. Kay buhi man siya sa walay kataposan aron sa pagpakiluoy sa *Dios* alang kanila.

²⁶ Busa si Jesus mao gayod ang pangulong pari nga atong gikinahanglan. Balaan siya; wala siya magbuhat ug daotan ug wala gayod siyay sala. Gilain siya gikan sa mga tawo nga makasasala ug gibayaw ngadto sa kalangitan. ²⁷ Lahi siya sa ubang pangulong mga pari nga kinahanglang maghalad matag adlaw, una alang sa ilang kaugalingon nga sala, ug pagkahuman alang sa mga sala sa katawhan. Apan si Jesus kausa lang gayod naghalad. Gihalad niya ang iyang kaugalingon *didto sa krus* ug wala na gayod niya kini usaba pa. ²⁸ Ang mga tawo nga gihimong mga pangulong pari pinasikad sa Kasugoan *ni Moises* mga tawo lang usab nga makasasala. Apan sumala sa gipanumpa sa Dios, nga iyang gisulti human sa Kasugoan, ang *iyang* Anak mismo mao ang iyang gipili *nga mahimong pangulong pari hangtod sa hangtod*. Kay nahuman na niya ang tanan niyang angay maagian, *nga mao ang katuyoan sa Dios*.

Chapter 8

Si Jesus mao ang Atong Pangulong Pari

¹ Mao kini ang buot namong ipasabot sa among ginasulti: kita karon may pangulo na nga pari nga atua didto nagalingkod sa tuo sa trono sa Makagagahom nga Dios sa langit. ^{2,3} Nagaalagad siya isip pangulong pari didto sa Labing Balaan gayod nga Lugar. Dili tawo ang nagbuhat niana nga lugar kondili ang Ginoo gayod. Ang kada pangulong pari ginapili nga maghalad ngadto sa Dios ug mga halad nga mga mananap ug uban pa nga mga halad. Busa ang atong pangulong pari kinahanglan nga aduna usab siyay ihalad. ⁴ Kon dinhi pa siya sa yuta, dili gayod siya mahimong pari tungod kay sukad pa kaniadto may mga pari na dinhi nga nagahalad pinasikad sa Kasugoan. ⁵ Ang ilang gibuhat nga mga paghalad hulagway lamang sa mga butang nga nagakahitabo didto sa langit. Nasayran nato kini tungod kay niadtong ipatindog na ni Moises ang tolda nga simbahan miingon ang Dios kaniya, “Kinahanglan nga himuon mo ang sama sa akong gipakita kanimo didto sa bukid.” ⁶ Apan ang buluhaton ni Jesus isip pangulong pari labi pang maayo kay sa buluhaton niadtong mga pari. Ug ang bag-o nga kasabotan karon nga iyang gipatigayon labi pang maayo kon itandi sa una nga kasabotan. Tungod kay ang bag-o nga kasabotan pinasikad sa labing maayo nga mga saad sa Dios.

⁷ Kon walay kulang ang una nga kasabotan dili na unta kini kinahanglan nga ilisan pa. ⁸ Apan nakita sa Dios ang kakulangon sa mga tawo nga nagsunod niadtong nauna nga kasabotan. Busa miingon siya,

“Moabot ang adlaw nga maghimo ako ug bag-o nga kasabotan sa mga taga-Israel ug sa mga taga-Juda,

⁹ *ug kini* dili na sama niadtong kasabotan nga akong gihatag sa ilang mga katigulangan kaniadto sa dihang giagak ko sila pagawas sa Ehipto.

Wala nila tumana ang unang kasabotan nga gihatag ko kanila.

Mao nga gipasagdan ko na lang sila.”

¹⁰ Miingon usab ang Ginoo,

“Ang bag-o nga kasabotan nga akong ihatag sa mga taga-Israel sa umaabot nga mga adlaw mao kini: Isilsil ko ang akong mga sugo sa ilang alimpatakan, ug itisok ko kini sa ilang kasingkasing.

Mahimo ako nga ilang Dios, ug mahimo sila nga akong katawhan.

¹¹ Wala nay mosulti sa iyang katagilungsod o sa iyang igsoon, ‘Ilha ang Ginoo.’

Tungod kay silang tanan makaila kanako, gikan sa labing ubos hangtod sa labing dungganon.

¹² Kay pasayloon ko sila sa ilang mga daotan nga binuhatan, ug dili ko na hinumdoman pa ang ilang mga sala.”

¹³ Ug tungod kay nag-ingon ang Dios nga may bag-o na nga kasabotan, klaro nga ang una nga kasabotan karaan na, ug ang karaan dili na magamit ug mahanaw lang.

Chapter 9

Ang Pagsimba Dinhi sa Yuta ug Didto sa Langit

¹ Karon, ang una nga kasabotan may mga tulumanon mahitungod sa pagsimba ug may simbahan nga gibuhat sa mga tawo. ² Kadtong tolda nga simbahan nga ilang gipatindog *may duha ka kuwarto*. Ang una nga kuwarto gitawag nga Balaang Lugar. Didto nahimutang ang suga, ang lamisa, ug ang mga pan nga halad ngadto sa Dios. ³ Ang ikaduha nga kuwarto nga atua sa luyo sa tabil mao ang gitawag nga Labing Balaang Lugar. ⁴ Atua didto ang bulawan nga halaran nga sunoganan sa insenso, ug ang kaban sa kasabotan nga hinaklapan usab ug bulawan. Didto sa kaban nasulod ang bulawan nga tibod nga gisudlan sa manna, ug ang sungkod ni Aaron nga nanalingsing. Atua usab ang lagpad nga mga bato nga gisulatan sa kasugoan sa Dios. ⁵ Didto sa ibabaw sa kaban may mga gitawag nga kerubin. Nagpaila kini nga atua didto ang Dios. Ang pako sa mga kerubin nagapandong ibabaw sa dapit diin ginapasaylo sa Dios ang mga sala sa mga tawo. Apan dili pa namo ikapasabot kining tanan kaninyo karon. ⁶ Ingon niini ang hulagway didto sulod sa tolda nga ilang gisimbahan. Ug kada adlaw gayod mosulod ang mga pari didto sa unang kuwarto aron himuon ang ilang katungdanan. ⁷ Apan sa Labing Balaang Lugar, ang pangulong pari lang gayod ang makasulod didto, ug kausa lang gayod sa usa ka tuig. Ug kon mosulod siya didto magdala gayod siya ug dugo nga ihalad ngadto sa Dios alang sa iyang kaugalingon nga mga sala ug alang usab sa mga sala sa katawhan nga wala masayod nga sala ang ilang gihimo. ⁸ Pinaagi niini gitudloan kita sa Espiritu Santo nga ang yano nga mga tawo dili gayod makasulod sa Labing Balaang Lugar samtang nagbarog pa ang daang tolda nga simbahan. ⁹ Kini nga simbahan hulagway lang sa atong panahon karon. Tungod kay ang tinuod, ang tanang mga halad lakip ang mga mananap nga ilang gihalad sa Dios dili gayod makahinlo sa konsensya sa mga nagasimba sa maong pamaagi. ¹⁰ Ang ilang gipangbuhat pulos mahitungod sa mga pagkaon ug ilimnon, ug mahitungod sa paghinlo sa lawas. Kini nga mga regulasyon panggawas lang ug hangtod lang sa panahon nga bag-ohon sa Dios ang tanan.

^{11,12} Apan karon miabot na si Cristo, ang atong pangulong pari sa mas maayo nga pamaagi. Misulod siya sa tolda nga mas hingpit. Dili kini hinimo sa tawo, ug wala kini dinhi niining kalibotana. Kausa lang gayod naghalad si Cristo sa Labing Balaan nga Lugar ug wala na gayod niya kini usaba pa. Dili dugo sa mga kanding ug sa mga nating baka ang iyang gihalad kondili ang iyang dugo mismo. Ug tungod niini gitubos niya kita aron nga mahimong maayo ang atong kahimtang ug bisan kanus-a dili na kita masilotan tungod sa atong mga sala. ¹³ Sumala sa Kasugoan, kon ang tawo mahugawan tungod kay miduol siya sa patay nga tawo, kinahanglan wisikan siya sa dugo sa kanding ug sa toro nga baka ug sa abo sa sinunog nga nating baka aron mahinlo siya sa iyang pagkahugaw. ¹⁴ Karon, kon kana gani makahinlo, mas labi pa gayod nga makahinlo ang dugo ni Cristo. Kay pinaagi sa walay kataposang Espiritu *Santo* gihalad ni Cristo ang iyang kaugalingon ingon nga hingpit nga halad ngadto sa Dios. Ang iyang dugo maoy maghinlo sa atong kasingkasing ug hunahuna aron talikdan nato ang atong ginabuhat nga walay pulos ug alagaron nato ang Dios nga buhi.

¹⁵ Busa si Cristo mao ang tigpataliwala tali *kanato ug sa Dios* sa bag-o nga kasabotan. Kay pinaagi sa iyang kamatayon gitubos niya ang mga tawo nga naglapas sa una nga kasabotan. Mao kana nga ang mga gitawag *sa Dios* makadawat na sa mga butang nga iyang gisaad nga maangkon nila sa walay kataposan.

^{16,17} Ang panig-ingnan niini sama sa tawo nga nagpahimo ug testamento kon kinsa ang manunod sa iyang kabtangan kon mamatay na siya. Samtang buhi pa siya dili pa mapuslanon kana nga testamento, kay ang testamento mapuslan lang kon mapamatud-an nga namatay na ang nagpahimo niini. ¹⁸ Mao kana nga bisan ang una nga kasabotan nagkinahanglan usab ug dugo aron mapalig-on. ¹⁹ Kay human sa pagtudlo ni Moises sa mga tawo sa tanan nga mga sugo sa Kasugoan, nagkuha siya ug dugo sa mga nating baka ug sa mga kanding ug gisagolan kini niya ug tubig. Human niini, giwisikan niya ang gisulatan sa Kasugoan ug ang mga tawo. Ang iyang gigamit sa pagwisik balhibo sa karnero nga gitina ug pula ug gihigot diha sa sanga sa isopo. ²⁰ Dayon miingon si Moises sa mga tawo, “Mao kini ang dugo nga nagapalig-on sa

kasabotan nga gihatag sa Dios aron inyong tumanon.”²¹ Ug giwisikan usab niya ang tolda nga simbahan lakip ang tanan nga galamiton sa pagsimba sa Dios.²² Sumala sa Kasugoan, halos tanan hinloan pinaagi sa dugo. Ug kon walay dugo nga giula *isip halad ngadto sa Dios* walay kapasayloan ang sala.

²³ Busa kinahanglan nga hinloan sa mao nga paagi ang mga *butang nga atua sulod niadtong simbahan nga* hulagway lang sa mga butang nga atua sa langit. Apan ang mga butang nga atua sa langit nagakinahanglan ug mas maayo pang halad.²⁴ Kay si Cristo wala mosulod sa balaan nga lugar nga hinimo lang sa tawo nga hulagway lang sa atua sa langit kondili sa langit mismo siya misulod. Ug karon atua siya didto nangatubang sa Dios alang kanato.²⁵ Ang pangulong pari sa mga Judio nagasulod sa Labing Balaan nga Lugar kada tuig nga nagadala ug dugo sa mga mananap. Apan si Cristo kausa lang gayod naghalad sa iyang kaugalingon, ug wala na gayod niya kini usaba pa.²⁶ Tungod kay kon kinahanglan pa nga usab-usabon, di kadaghan unta siya nag-antos sukad pa sa pagmugna sa kalibotan. Apan kausa lang gayod siya mianhi dinhi sa kalibotan aron sa pagwagtang sa *atong* mga sala pinaagi sa iyang paghalad sa iyang kaugalingon. Kini gibuhat niya niining kataposang panahon.²⁷ Ang tawo kausa lang gayod mamatay, ug pagkahuman hukman siya sa Dios.²⁸ Busa si Cristo kausa lang gayod namatay isip halad aron makuha ang mga sala sa mga tawo. Tinuod nga mobalik siya pag-usab dinhi sa kalibotan, apan dili aron sa paghalad pag-usab aron makuha ang *atong* mga sala, kondili aron sa pagluwas sa mga tawo nga nagahulat kaniya.

Chapter 10

¹ Ang kasugoan anino lang sa mga kaayohan nga umaabot. Ang Kasugoan mismo dili makapamatarong sa mga tawo nga moduol sa Dios pinaagi sa ilang mga ginahalad kada tuig.² Kay kon napasaylo na sila pinaagi sa mga halad, wala na unta nila batia nga sila may sala pa, ug dili na kinahanglan nga maghalad pa sila.³ Apan kadto nga mga halad nagapahinumdom pa hinuon matag tuig sa mga tawo mahitungod sa ilang mga sala.⁴ Tungod kay ang tinuod, ang dugo sa mga toro nga baka ug sa mga kanding nga ilang gihalad dili gayod makawagtang sa ilang mga sala.

⁵ Mao kana nga sa pag-anhi ni Cristo dinhi sa kalibotan miingon siya *sa Dios*,

“Wala mo magustohi ang mga mananap nga ginahalad kanimo, hinuon gihatagan mo ako ug lawas aron akong ihalad.

⁶ Kay wala ka malipay sa mga mananap nga ilang gisunog ug gihalad sa halaran alang sa ilang mga sala.

⁷ Busa miingon ako kanimo, ‘Ania ako sa pagtuman sa imong kabubut-on, O Dios, sumala sa nahisulat diha sa Kasulatan bahin kanako.’ ”

⁸ Una, miingon si Cristo nga wala magustohi ni ikalipay sa Dios ang nagkalain-lain nilang mga halad ngadto kaniya alang sa ilang mga sala. Gisulti niya kini bisan tinuod nga kining tanan gihalad pinasikad sa Kasugoan.⁹ Dayon miingon siya *sa Dios*, “Ania ako aron sa pagtuman sa imong kabubut-on.” Tungod niini nasayran nato nga giilisan na sa Dios ang karaan nga mga paghalad ug ang halad ni Cristo mao ang iyang gipuli.¹⁰ Ug tungod kay gituman ni Jesu-Cristo ang kabubut-on sa Dios, nahinloan kita gikan sa atong mga sala. Nahitabo kini pinaagi sa iyang paghalad sa iyang kaugalingon nga lawas sa makausa lang gayod.

¹¹ Ang mga pari, kada adlaw gayod ang ilang pag-alagad didto sa simbahan aron sa paghalad sa Dios. Ugaling ang ilang mga halad nga nagabalik-balik lang dili gayod makakuha sa mga sala sa mga tawo.

¹² Apan si Cristo kausa lang gayod naghalad alang sa atong mga sala ug dili na gayod kinahanglan nga usabon pa. Ug unya, milingkod siya sa tuo sa Dios.¹³ Ug karon atua na siya didto nagahulat hangtod sa panahon nga ang iyang mga kaaway mapailalom kaniya.¹⁴ Busa pinaagi sa usa ka halad, gihingpit niya sa walay kataposan kadtong gihinloan sa sala.

¹⁵ Ang Espiritu Santo mismo nagapamatuod kanato *bahin niini*, kay miingon siya,

¹⁶ “Miingon ang Ginoo, ‘Mao kini ang kasabotan nga akong buhaton kanila sa umaabot nga mga adlaw:

Itisok ko ang akong mga sugo sa ilang kasingkasing, ug isilsil ko kini sa ilang alimpatakan.’ ”

¹⁷ Ug midugang siya sa pag-ingon, “Dili ko na gayod hinumdoman ang ilang mga sala ug ang ilang daotang binuhatan.” ¹⁸ Busa tungod kay ang atong mga sala napasaylo na, dili na kinahanglan nga magsige pa kitag halad alang sa atong mga sala.

Moduol Kita sa Dios

^{19,20} Busa mga igsoon, tungod sa dugo ni Jesus nga iyang giula alang kanato, may kagawasan na kita nga mosulod sa Labing Balaan nga Lugar nga anaa mahimutang luyo sa tabil. Kay pinaagi sa paghalad sa iyang lawas, giabrihan niya alang kanato ang bag-o nga agianan *aron makasulod kita sa Labing Balaan nga Lugar*, ug kini nga agianan nagatultol kanato ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan. ²¹ Makagagahom ang atong pari nga nagadumala sa balay sa Dios. ²² Busa, sa kinasingkasing gayod ug sa walay pagduhaduha moduol kita sa Dios. Kay nasayran nato nga gihinloan na ang atong mga kasingkasing gikan sa atong sad-an nga konsensya pinaagi sa dugo *ni Jesus*, ug ang atong lawas nahugasan na sa hinlo nga tubig. ²³ Magmahugtanon kita sa atong paglaom ug dili kita magduhaduha, tungod kay ang Dios nga nagsaad masaligan gayod sa pagtuman *sa iyang mga gisaad kanato*. ²⁴ Ug paningkamotan ta nga mapukaw ang pagbati sa kada usa nga mahigugma *sa iyang isigkatawo* ug maghimog maayo. ²⁵ Dili gayod nato undangon ang atong nabatasan nga panagtigom, sama sa gibuhat sa uban, kondili magdinasigay kita sa usag-usa, ilabi na gayod karon nga makita na nato nga haduol na ang pagbalik sa Ginoo.

²⁶ Kay kon nakahibalo na kita sa kamatuoran apan padayon pa gihapon kita sa pagpakasala, wala nay halad nga mahimong ihalad aron mapasaylo ang atong mga sala. ²⁷ Ang tawo nga nagapakasala nagapaabot na lang sa makahahadlok nga paghukom ug sa nagdilaab nga kalayo nga giandam sa Dios alang sa mga misupak kaniya. ²⁸ Kaniadto, ang tawo nga makalapas sa Kasugoan ni Moises patyon sa walay kukalooy kon mapamatud-an sa duha o tulo ka tawo nga siya tinuod nga nakasala. ²⁹ Kon mao kana, sigurado gayod nga mas grabe pa ang silot ngadto sa tawo nga nagtamay sa Anak sa Dios ug wala mohatag ug bili sa dugo nga nagpalig-on sa kasabotan sa Dios, nga mao ang naghinlo sa iyang mga sala. Mas grabe tinuod ang buhaton ngadto sa tawo nga sama niana, kay giinsulto niya ang maluloy-on nga Espiritu *Santo*. ³⁰ Kay nailhan nato ang Dios nga nag-ingon, “Ako ang manimalos. Ako ang bahala nga mosilot.” Ug may nahisulat pa gayod nga nag-ingon, “Hukman sa Ginoo ang iyang katawhan!” ³¹ Ug makahahadlok gayod kon ang Dios nga buhi mao ang mosilot.

³² Hinumdomi ninyo ang nanglabay nga mga adlaw sa dihang bag-o pa lang kamo nga nahayagan. Daghang mga kalisod ug pagsulay ang inyong naagian, apan giagwanta lang ninyo kini ug wala kamo magpadaog. ³³ Usahay gipakaulawan kamo ug gisakit atubangan sa mga tawo. Ug usahay bisan dili kamo ang gibuhatan sa ingon niini kondili ang inyong mga kauban, nag-antos gihapon kamo tungod sa inyong kaluoy kanila. ³⁴ Naluoy usab kamo sa inyong isigkatumutuo nga gipriso. Ug bisan giilogan kamo sa inyong mga kabtangan gidawat ninyo kini nga may kalipay tungod kay nasayran ninyo nga aduna pa kamoy gihuptan nga mas maayo ug molungtad sa walay katapusan. ³⁵ Busa ayaw ninyo wad-a ang inyong pagsalig *sa Dios*, kay may dako kini nga balos alang kaninyo. ³⁶ Kinahanglan nga magmainantuson kamo aron matuman ninyo ang kabubut-on sa Dios ug madawat ninyo ang iyang gisaad. ³⁷ Tungod kay *miingon ang Dios diha sa Kasulatan*,

“Ang inyong gipaabot hapit na gayod moabot,

dili siya maglangan.

³⁸ Ug ang tawo nga akong gipakamatarong tungod sa iyang pagtuo magakinabuhi *sa walay kataposan*.

Apan kon motalikod siya kanako dili ako malipay kaniya.”

³⁹ Kita dili sama sa mga tawo nga motalikod sa Dios ug unya mangalaglag; hinuon hugot ang atong pagtuo kaniya, busa maluwas kita.

Chapter 11

Ang Atong Pagtuo Ngadto sa Dios

¹ May pagtuo kita kon hugot ang atong pagsalig nga madawat nato ang atong mga ginalaoman, ug bisan wala pa nato makita *ang mga gisaad sa Dios*, nasiguro nato nga madawat gayod nato kini. ² Tungod sa pagtuo sa atong mga katigulangan gidayeg sila sa Dios. ³ Tungod sa pagtuo, nasayran nato nga ang kalibotan gimugna pinaagi sa pagsulti sa Dios. Busa ang mga butang nga atong makita gibuhat gikan sa dili makita.

⁴ Tungod sa pagtuo, naghalad si Abel ngadto sa Dios ug mas maayong halad kay sa kang Cain. Ug tungod sa iyang pagtuo giisip siya sa Dios nga matarong, kay gidawat sa Dios ang iyang halad. Busa bisan patay na si Abel may pagtulon-an gihapon siya nga gibilin kanato tungod sa iyang pagtuo *sa Dios*.

⁵ Tungod sa pagtuo, wala mamatay si Enoc, hinuon gidala siya sa Dios didto sa laing kinabuhi. “Wala na siya makita dinhi sa yuta tungod kay gilalin siya sa Dios.” Ug sumala sa Kasulatan, gilalin siya tungod kay nalipay ang Dios kaniya. ⁶ Ang tawo nga walay pagtuo dili gayod makapalipay sa Dios. Tungod kay si bisan kinsa nga moduol sa Dios kinahanglang motuo nga adunay Dios ug motuo usab nga siya ang mohatag ug ganti ngadto sa mga nagapangita kaniya.

⁷ Tungod sa pagtuo, gipamati ni Noe ang pahimangno sa Dios kaniya mahitungod sa mga manghitabo bisan wala pa niya kini makita. Busa nagbuhat siya ug arka aron maluwas siya ug ang iyang pamilya. Ug pinaagi sa iyang pagtuo gihukman ang mga tawo sa kalibotan, apan siya giisip sa Dios nga matarong.

⁸ Tungod sa pagtuo, gituman ni Abraham ang gisulti sa Dios nga moadto siya sa lugar nga gisaad kaniya. Gibiyaan niya ang iyang lugar bisan wala siya makahibalo kon asa gayod ang lugar nga gisaad kaniya. ⁹ Bisana atua na siya didto sa gisaad nga lugar, ug nagapuyo lang sila sa mga tolda nga sama sa langyaw, nagtuo gihapon siya sa Dios nga mapanag-iyang nila ang maong lugar. Bisana gani ang iyang anak nga si Isaac ug ang iyang apo nga si Jacob, nga sama usab kaniya nga nagbaton sa samang saad sa Dios, nagpuyo man lang usab didto sa mga tolda. ¹⁰ Kay *ang timuod*, ang siyudad nga gipaabot ni Abraham walay lain kondili ang siyudad nga lig-on gayod, nga giplano ug gipatindog sa Dios.

¹¹ Tungod usab sa pagtuo *ngadto sa Dios*, nakaanak pa si Abraham bisag tigulang na kaayo siya ug bisag dili makaanak ang iyang asawa nga si Sara, kay nagtuo siya sa gisaad sa Dios kaniya nga makaanak si Sara. ¹² Busa gikan kang Abraham, nga wala na gayoy paglaom nga makaanak pa, naggikan ang mga kaliwat nga sama kadaghan sa mga bituon sa langit ug sama usab sa balas sa baybayon nga dili maihap.

¹³ Kining tanan nga mga tawo nangamatay nga may pagtuo. Wala nila madawat ang gisaad sa Dios sa dihang buhi pa sila, apan nasiguro nila nga moabot ang adlaw nga madawat gayod nila ang ilang gipaabot. Giangkon nila nga sila mga langyaw lang ug dumuduong niini nga kalibotan. ¹⁴ Ang mga tawo nga nagasulti sa ingon nagapaila lang nga sila nangita sa lugar nga mahimong ila gayod. ¹⁵ Wala na nila handoma ang lugar nga ilang gigikanan, tungod kay kon gihandom pa nila, may kahigayonan sila sa pagbalik didto. ¹⁶ Apan ang ilang gibuhat, gipalabi gayod nila ang mas maayo nga lugar, ug kini walay lain kondili ang siyudad nga atua gayod sa langit. Busa wala ikaulaw sa Dios nga tawgon nila siya nga ilang Dios, kay giandaman niya sila ug usa ka siyudad.

^{17,18} Tungod sa pagtuo *ngadto sa Dios*, ihalad unta ni Abraham si Isaac sa dihang gisulayan siya sa Dios nga ihalad ang iyang bugtong^a anak. Ug bisan si Isaac mao ang gisaad sa Dios nga maoy gikanan sa iyang kaliwatan, andam gihapon si Abraham nga ihalad kini. ¹⁹ Kay nagtuo siya nga kon mamatay man gayod si Isaac banhawon ra usab kini sa Dios. Busa sama ra nga nabanhaw si Isaac gikan sa kamatayon ug nahibalik kang Abraham.

²⁰ Tungod sa pagtuo ni Isaac *ngadto sa Dios*, ug sa pagtuo nga may maayong umaabot, gipanalanginan niya ang iyang mga anak nga si Jacob ug si Esau.

²¹ Tungod sa pagtuo, sa dihang hapit na mamatay si Jacob, gipanalanginan niya ang iyang mga apo nga mga anak ni Jose. Ug misimba siya sa Dios nga nagasungkod na.

²² Tungod sa pagtuo, miingon si Jose sa hapit na siya mamatay, nga ang mga Israelinhon mobiya sa Ehipto, ug nanugon siya nga dad-on nila ang iyang mga bukog kon mobiya na sila.

²³ Tungod sa pagtuo, ang mga ginikanan ni Moises wala mahadlok sa pagsupak sa sugo sa hari, tungod kay sa dihang nakita nila nga guwapo ang ilang anak gitago nila kini sulod sa tulo ka bulan.

²⁴ Ug tungod sa pagtuo, si Moises sa dihang hamtong na, midumili nga tawgon pa siya nga anak sa prinsesa nga anak sa hari sa Ehipto. ²⁵ Iya hinuong gipalabi ang pag-antos uban sa katawhan sa Dios kay sa maglipay diha sa sala sa hamubo lang nga panahon. ²⁶ Gihunahuna niya nga mas daghan nga panalangin ang iyang madawat kon mag-antos siya sa mga pagyubit tungod kang Cristo kay sa maangkon niya ang tanang bahandi sa Ehipto. Kay gilantaw niya nga may ganti siya nga madawat.

²⁷ Ug tungod sa pagtuo, mibiya si Moises sa Ehipto, ug wala siya mahadlok sa kasuko sa hari kaniya. Giantos niya ang kalisod nga iyang nasinati ug wala gayod siya mobalik didto tungod kay sama ra nga nakita niya ang dili makita nga Dios. ²⁸ Tungod sa iyang pagtuo, gisugdan niya ang pagsaulog sa “Kasaulogan sa Paglabay sa Anghel.” Giingnan niya ang tanan nga Israelinhon nga wisikan nila ug dugo sa karnero ang ilang mga pultahan, aron nga kon moagi ang anghel sa Dios nga mopatay sa mga kamagulangan, molabay lang kini ug dili niya ilakip ang ilang mga kamagulangan.

²⁹ Tungod sa pagtuo, milatas ang mga Israelinhon sa Pulang Dagat nga sama sa naglakaw lang sila sa mala nga yuta. Apan ang mga Ehiptohanon nga migukod kanila nangalumos.

³⁰ Tungod sa pagtuo, nalumpag ang paril sa Jerico human kini libot-liboti sa mga Israelinhon sulod sa usa ka semana.

³¹ Tungod sa pagtuo, si Rahab nga nagbaligya sa iyang dungog wala mamatay uban sa mga taga-Jerico nga wala magtuman sa Dios, kay gidawat niya sa iyang balay ang mga espiya nga gisugo ni Josue.

³² Dinhi na lang kutob ang akong isulti *kaninyo mahitungod sa mga tawo nga nagtuo sa Dios*, tungod kay wala nay igong panahon sa paghisgot mahitungod kanila ni Gideon, Barac, Samson, Jepte, David, Samuel ug ang mga propeta kaniadto. ³³ Tungod sa ilang pagtuo gibuntog nila ang mga gingharian, nagdumala sila nga matarong, ug nadawat nila ang mga gisaad sa Dios kanila. Tungod sa ilang pagtuo wala sila tukba sa mga leon, ³⁴ wala sila mapaso sa nagdilaab nga kalayo, ug nakalingkawas sila sa kamatayon pinaagi sa espada. Ang uban kanila luya na kaayo apan gipabaskog sila. Nahimo silang maisog sa pagpakig-away ug napilde nila ang mga sundalo sa uban nga lungsod. ³⁵ May mga babaye usab nga *tungod sa ilang pagtuo sa Dios*, ang ilang mga anak nga namatay nabuhi pag-usab. Ang uban *nga nagtuo sa Dios* gisakit hangtod nga namatay, tungod kay nagdumili sila sa pagdawat sa kagawasan sa kondisyon nga talikdan nila ang ilang pagtuo. Kay nasayran nila nga moabot ang adlaw nga banhawon sila sa Dios ug madawat nila ang mas maayo pa nga kinabuhi. ³⁶ Ang uban kanila gibugalbugalan ug gilatos, ug ang uban gipanggapos ug gipangpriso. ³⁷ Ang uban gibato hangtod nga namatay, ang uban gigabas hangtod naputol,

^a 17,18 bugtong: o, talagsaon, sa English *unique*.

ug ang uban pa gayod gipamatay pinaagi sa espada. Ang uban kanila nagbisti na lang ug panit sa karnero ug kanding. Labihan sila kakabos, ug gilutos ug gipasipad-an sa mga tawo.³⁸ Napugos sila sa pagtago sa kamingawan, sa kabukiran, sa mga langub, ug sa mga bangag diha sa yuta. Apan ang tinuod kining kalibotan dili angay alang kanila.

³⁹ Silang tanan gidayeg tungod sa ilang pagtuo. Apan sa ilang panahon wala nila madawat ang gisaad sa Dios kanila. ⁴⁰ Kay may mas maayo pa nga plano ang Dios alang kanato, tungod kay gusto niya nga kita makauban kanila kon tumanon na niya ang iyang gisaad kanila.

Chapter 12

Ang Disiplina sa Dios Kanato Nagpamatuod sa Iyang Gugma

¹ Karon, bahin kanato, *kita sama sa nagadagan sa lumba nga* gilibotan sa daghan nga mga tawo nga mao ang mga nagpamatuod sa ilang pagtuo sa Dios. Busa biyaan nato ang mga sala nga nagahawid kanato, ang tanang nagababag sa atong pagdagan. Padayonon ta gayod ang atong pagdagan hangtod sa kataposan.

² Isentro nato ang atong hunahuna kang Jesus nga mao ang gisandigan sa atong pagtuo sukad pa sa sinugdan hangtod sa kataposan. Giantos niya ang paglansang kaniya sa krus ug wala niya igsapayan ang kaulaw, tungod kay gihunahuna niya ang kalipay nga madawat niya unya. Ug karon atua na siya nagalingkod sa tuo sa trono sa Dios.

³ Aron dili kamo maluya ug dili mawala ang inyong pagtuo, hunahunaa ninyo kanunay kon unsa ang mga pag-antos ni Jesus sa mga makasasala nga nakigbatok kaniya. ⁴ Ang tinuod, wala pay gipatay kaninyo tungod sa inyong pagbatok sa sala. ⁵ Tingali nalimtan na ninyo ang tambag sa Dios kaninyo isip iyang mga anak. *Dili ba ang Kasulatan nagaingon,*

“Anak ko, pamati kon disiplinahan ka sa Ginoo. Ug kon badlongon ka ayawg kaluya.

⁶ Kay disiplinahan sa Ginoo ang iyang ginahigugma, ug kastigohon niya ang tanan nga giisip niya nga iyang mga anak.”

⁷ Busa antosa ninyo *ang mga kalisdanan nga nagaabot kaninyo*, kay kana pagdisiplina sa Dios kaninyo tungod kay giisip niya kamo nga iyang mga anak. Dili ba nga wala may anak nga wala disiplinaha sa iyang amahan? ⁸ Kon wala kamo disiplinaha sa Dios sama sa naagian sa tanan niya nga mga anak, dili kamo niya tinuod nga mga anak. ⁹ Dili ba gidisiplina kita sa atong mga tawhanon nga amahan? Ug niana gitahod nato sila? Di, labaw pang dawaton nato ang *pagdisiplina kanato sa* atong espirituhanon nga Amahan aron makabaton kita ug kinabuhi. ¹⁰ Ang atong mga amahan dinhi sa yuta nagdisiplina kanato sa hamubo lang nga panahon, ug sumala lang sa ilang mahunahunaan nga makaayo kanato. Apan ang Dios nagadisiplina kanato alang gayod sa atong kaayohan, aron mahimo kitang matarong sama kaniya. ¹¹ Sa panahon nga disiplinahan kita, dili kita malipay; hinuon maguol kita. Apan sa kaulahian kini nga pagdisiplina makahatag kanato ug kalinaw sa atong kinabuhi tungod kay pinaagi niini matul-id ang atong pamatasan.

Mga Pasidaan ug mga Pahimangno

¹² Busa pagmalig-on kamo. ¹³ Padayona ninyo ang pagsubay sa tul-id nga dalan aron dili mosamot kaluya ang pagtuo sa inyong mga kauban, kondili malig-on hinuon.

¹⁴ Paningkamoti ninyo nga maayo ang inyong relasyon ngadto sa tanan nga mga tawo, ug paningkamoti usab ninyo nga matarong ang inyong kinabuhi. Kay kon dili matarong ang inyong kinabuhi dili kamo makakita sa Dios. ¹⁵ Pagbantay kamo nga walay usa kaninyo nga mahimulag sa grasya sa Dios, ug walay usa kaninyo nga maghimog kasamok ug modalahig sa kadaghanan. ¹⁶ Pagbantay usab nga walay usa kaninyo nga makighilawas gawas sa kaminyoon o mosunod kang Esau nga nagbale-wala lang sa mga butang nga espirituhanon. Kay ang iyang katungod isip kamagulangan gibaylo niya sa usa lang ka kaonan.

¹⁷ Nasayran ninyo nga sa kaulahian gusto niya nga maangkon ang panalangin alang sa kamagulangan apan wala siya hatagi. Kay dili na niya mabakwi ang iyang gibuhat bisan gihilakan pa niya.

¹⁸ Ang inyong pagduol ngadto sa Dios dili sama sa pagduol sa mga Israelinhon ngadto sa Dios. Miduol sila sa bukid nga ilang nakita, ang *Bukid sa Sinai diin* may nagdilaab nga kalayo, may makahahadlok nga kangitngit, ug may kusog nga huros sa hangin. ¹⁹ May nadungog silang tingog sa trumpeta ug may nagasulti. Sa pagkadungog nila niadtong tingog sa nagasulti nagpakiluoy sila nga kon mahimo dili na sila padunggon sa maong tingog. ²⁰ Kay nahadlok kaayo sila sa gipamulong niini nga, “*Si bisan kinsa, bisan mananap, nga makahikap sa bukid kinahanglan nga batohon hangtod mamatay.*” ²¹ Makahahadlok kaayo ang ilang nakita didto, bisan gani si Moises miingon nga nagkurog siya sa kahadlok.

²² *Ang inyong pagduol sa Dios dili sama niadto. Kay ang inyong giduolan mao ang tinuod nga Bukid sa Sion, ang siyudad sa Dios nga buhi, ang langitnon nga Jerusalem nga may linibo ka mga anghel.* ²³ Miduol kamo sa malipayong panagtigom sa mga *giisip nga kamagulangan nga mga anak sa Dios*, kansang mga ngalan nasulat na didto sa langit. Miduol kamo sa Dios nga mao ang mohukom sa tanan. Didto usab sa inyong giduolan may mga espiritu sa mga tawo nga gipakamatarong *sa Dios* ug wala na gayoy sala. ²⁴ Miduol kamo kang Jesus nga mao ang tigpataliwala diha sa bag-o nga kasabotan. Ang iyang dugo nga giula nagapamatuod nga gipasaylo na kita sa atong mga sala, ug mas maayo kini kay sa dugo ni Abel *nga nagapangayo ug panimalos.*

²⁵ Busa pagbantay kamo ug ayaw pagpabungol-bungol sa ginasulti sa Dios kaninyo. Ang mga tawo kaniadto nga wala nagtuo sa nagsulti kanila dinhi sa yuta wala makalikay sa silot. Busa unsaon man nato paglikay sa silot kon dili kita motuo sa nagasulti nga gikan sa langit? ²⁶ Kaniadto natay-og ang yuta tungod sa tingog sa Dios. Apan karon nagsaad siya nga sa umaabot nga mga adlaw tay-ogon niya kini pag-usab, ug lakip na ang langit. ²⁷ Ang pulong “pag-usab” nagakahulogan nga walaon na niya ang tanang gibuhat nga matay-og, ug ang dili matay-og mao ang mahibilin.

²⁸ Busa magpasalamat kita sa Dios tungod kay sakop na kita sa iyang gingharian nga dili matay-og. Magsimba kita kaniya sa paagi nga iyang ikalipay, nga may pagtahod ug kahadlok. ²⁹ Kay kon mosilot ang atong Dios sama kini sa kalayo nga makaugdaw.

Chapter 13

Ang Pag-alagad nga Makahatag ug Kalipay sa Dios

¹ Padayon kamo sa paghigugmaay isip mga managsoon *diha kang Cristo.* ² Ayaw ninyo kalimti ang pag-abiabi sa mga dumuduong. May mga tawo kaniadto nga nagbuhat niana, ug wala sila masayod nga kadtong ilang mga bisita mga anghel diay. ³ Hunahunaa ninyo ang *inyong mga isigkatumutuo nga anaa sa prisohan, ug ang mga gipasipad-an, ug batia ninyo ang ilang kahimtang.*

⁴ Ang kada usa kinahanglang maghatag ug bili sa kaminyoon. Busa dili gayod kamo manapaw tungod kay silotan sa Dios ang mga tawo nga nagapakighilawas gawas sa kaminyoon.

⁵ Likayi ninyo ang paghigugma sa kuwarta. Hinuon pagkontento kamo sa unsa lay anaa kaninyo, tungod kay nag-ingon ang Dios, “Dili ko gayod kamo biyaan, ug dili ko gayod kamo pasagdan.” ⁶ Busa magmaisog kita sa pag-ingon,

“Ang Ginoo mao ang akong magtatabang,

busa dili ako mahadlok. Unsa may mahimo sa tawo kanako?”

⁷ Hunahunaa ninyo ang inyong mga pangulo nga nagtudlo kaninyo sa pulong sa Dios. Palandongang ilang pagkinabuhi ug pagkamatay nga nagatuo sa Dios. Awata ninyo ang ilang pagtuo. ⁸ Si Jesu-Cristo dili gayod mausab: Siya mao gihapon kaniadto, karon, ug sa walay kataposan. ⁹ Ayaw kamo pagpadala sa

nagkalain-lain nga mga pagtulon-an nga lahi sa kamatuoran nga inyong nadawat. Mas maayo nga lig-onon nato ang atong pagtuo pinaagi sa tabang sa Dios, ug dili sa pagsunod sa mga tulumanon bahin sa mga pagkaon. Wala gayoy kaayohan nga makuha ang nagasunod niana nga mga tulumanon. ¹⁰ Kita nga mga tumutuo may halaran, ug ang mga Judio nga nagahalad diha sa ilang simbahan dili mahimo nga mokaon diha sa atong halaran. ¹¹ Kay ang dugo sa mga mananap nga ihalad alang sa mga sala sa mga tawo gidala sa pangulong pari didto sa Labing Balaan nga Lugar, apan ang lawas niadto nga mga mananap gidala sa gawas sa lungsod ug didto gisunog. ¹² Sama usab niini ang nahitabo kang Jesus tungod kay didto usab siya gipatay sa gawas sa lungsod, aron pinaagi sa iyang dugo mahinloan niya ang mga tawo sa ilang mga sala. ¹³ Busa adtoon nato si Jesus didto sa gawas sa lungsod ug makig-ambit kita sa iyang mga giantos nga kaulawan. ¹⁴ Kay wala kitay permanente nga lungsod dinhi sa *kalibotan*, kondili nagahulat kita sa permanente nga lungsod nga umaabot. ¹⁵ Busa maghalad kita kanunay sa mga pagdayeg ngadto sa Dios pinaagi kang Jesus. Kini mao ang mga halad nga mga pulong nga maggikan sa atong baba ug magpaila kon kinsa siya. ¹⁶ Ayaw kamo kalimot pagbuhat ug maayo, ug pagtinabangay kamo, kay mao kini ang mga halad nga makahatag ug kalipay sa Dios.

¹⁷ Tumana ninyo ang mga *tumutuo* nga nangulo kaninyo ug pagpasakop kamo kanila, tungod kay sila mao ang nagaatiman sa inyong espirituhanon nga kahimtang. Ug nasayod sila nga moabot ang adlaw nga manubag sila sa Dios bahin sa ilang pag-atiman kaninyo. Kon tumanon ninyo sila, mag-alagad sila nga may kalipay, apan kon dili, masubo sila ug dili kini makahatag ug kaayohan kaninyo.

¹⁸ Iampo ninyo kami kanunay, kay nasiguro namo nga limpyo ang among konsensya tungod kay naningkamot kami kanunay sa pagbuhat ug maayo. ¹⁹ Labi na gayod nga iampo ninyo nga pabalikon ako sa Dios diha kaninyo sa labing madali.

Pag-ampo

²⁰ Ug nagaampo usab ako sa Dios alang kaninyo, sa Dios nga nagahatag ug kalinaw. Siya ang nagbanhaw sa atong Ginoong Jesus, nga mao ang Makagagahom nga Magbalantay *kanato ingon nga iyang* mga karnero. Kay pinaagi sa iyang dugo gipalig-on niya ang walay kataposan nga kasabotan. ²¹ Hinaut nga ihatag sa Dios kaninyo ang tanan ninyo nga mga kinahanglanon aron mahimo ninyo ang iyang kabubut-on. Ug hinaut nga pinaagi kang Jesu-Cristo buhaton niya kanato ang iyang gusto. Dayegon nato siya sa walay kataposan. Amen.

Kataposan nga mga Tugon

²² Mga igsoon, nagahangyo ako nga pamation ninyo pag-ayo ang akong mga gitambag, kay hamubo ra man kining akong sulat kaninyo. ²³ Gusto ko nga masayran ninyo nga ang atong igsoon nga si Timoteo gipagawas na sa prisohan. Kon moabot dayon siya, ubanon ko siya sa akong pag-anha diha kaninyo.

²⁴ Ipangumusta na lang ako sa inyong mga pangulo diha ug sa tanan nga mga katawhan sa Dios. Nangumusta usab kaninyo ang atong mga igsoon nga taga-Italia.

²⁵ *Hinaut nga panalanginan kamong tanan sa Dios.*